

קהילת קדושי ישראל

דברי תורה

לפרשת פנחס – תשע"א

קרית גת

הפרדס 43

פרשת פנחס

שאינ דעתם דומה זה לזה, הדרך המובילה לעבודת ה'.

משה, לפני פטירתו, מבקש מהקב"ה למנות לישראל מנהיג חדש. מייד, אלוקים מצווה את משה, "קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו", הווי אומר, שאחד התנאים הבסיסיים להנהיג, או נכון יותר, הדרך הראויה להתנהגות טובה, היא להיות איש רוח. מה זאת הרוח הזאת? שהיא תנאי להתנהגות בסיסית בין בני האדם, יתר על כן, תנאי להפוך למנהיג בעם ישראל?

רש"י בשם הספרי מפרש, "איש אשר רוח בו - כאשר שאלת, שיוכל להלוך כנגד רוחו של כל אחד ואחד" זאת אומרת, שאחד התכונות העיקריות של התנהגות טובה הוא להיות רגיש לאלה השונים ממך, לאותם אלה שלא חושבים כמוך. אגב, ע"פ חז"ל, כל העורך מפקד אוכלוסין עובר על איסור תורה. "אמר רבי אלעזר כל המונה את ישראל עובר בלאו שנאמר "והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד" (יומא כב:).

מהי הבעיה בספירת בני ישראל?

נראה שהתשובה טמונה במקום אחר בדברי חז"ל. חז"ל תיקנו לנו ברכה מיוחדת ברכת "חכם הרזים" חז"ל תיקנו לאומרה בכל פעם בה נתקל האדם באוכלוסיה של שש מאות אלפי אנשים. כך אמרו חז"ל במסכת ברכות: "הרואה אוכלוסי ישראל אומר 'ברוך חכם הרזים', שאין דעתם דומה זה לזה ואין פרצופיהן דומים זה לזה" ועמדו על כך רבותינו הסכנה הטמונה בספירה היא שהספירה עלולה להעצים את הכלל, את הממסד, את ההנהגה בראש, במידה לא מבוטלת עלולה דרך זאת לפגוע בעולמו של הפרט- האינדיבידואל. הווי אומר, מציאות מנוולטית הרומסת את המציאות ההטרואגנית. אמור מעתה, איש רוח פירשו להכיר את המציאות המורכבת, הכוללת פרטים רבים, אנשים שונים שאינם דומים זה לזה.

לכאורה, אם כך, איש רוח אינו הכוונה שראש בשמים אלה דווקא אדם המעורב עם הבריות פשוט להיות אדם.

לכן התורה כותבת "איש רוח" אף שידוע שהוא "איש" התורה מדגישה "איש" אשר רוח בו" ולא אומרת "קח לך את יהושע בן נון אשר רוח בו" בלא המילה "איש", כי התורה מלמדת אותנו בזה אומרים בשם הרב עמיאל כי לא מספיק שהמנהיג יהיה כמו מלאך, כי המלאך אינו מרגיש ואינו מבין את צורכי האדם, המנהיג צריך להיות בבחינת "איש" בעל בשר ודם, שיש לו כל ההרגשות של האדם, בשר ודם. כדי שיוכל להבין את כל אחד מבני עדתו וצרכיו. אך יחד עם זה, צריך המנהיג האמתי להתעלות גם למדרגה הנעלה של איש אשר רוח בו". אם כל אנו לומדים את הדרך להתנהגות טובה בעובדת ה' יתר על כן, התנהגות בין אדם לחברו. לאמור, הצהרת אידיאלים, שאינם מוחשיים, ללא התייחסות למציאות המורכבת למשל אהבת העלייה ולא את העולים אהבת הקב"ה ולא את בריותיו, אהבת הטבע והחיות ולא את בני אדם.

להערכתך, התנהגות הנ"ל עלולה להוביל את האדם לחיות באידיאל ולא במציאות, בצביעות ולא בכנות, בבריחה ולא בהתמודדות. קהילתנו "קדושי ישראל" שמחה להימנות בתוך הקהילות היקרות של עם ישראל, בארץ ובעולם. קהילות המאופיינות בהתנהגות אנושית המתייחסים זה לזה בכבוד ובדרך ארץ שקדמה לתורה. אהבה החום האנושי העומדים בראש סולם סדר העדיפויות, ואני שמח שהחברה שבה אני חי מוצאת איזון נכון בין הכלל לפרט, בין הרוח לאיש, בין האדם להקב"ה חברה המגיעה לעול מלכות שמים מתוך הזולת.

שבת שלום

שרון שלום
רב קהילת קדושי ישראל